

PROGRAM SOPOLNJEVANJA

VKLJUČEVANJE OSEB Z AVTIZMOM V IZOBRAŽEVANJE

ANDRAGOŠKI CENTER SLOVENIJE

ZBIRKA PROGRAMOV ANDRAGOŠKEGA USPOSABLJANJA IN SPOPOLNJEVANJA ANDRAGOŠKEGA CENTRA SLOVENIJE

Program: **VKLJUČEVANJE OSEB Z AVTIZMOM V IZOBRAŽEVANJE**

Leto nastanka programa: **2023**

Leto zadnje revizije programa: /

Leto prenehanja programa: **program se izvaja**

Jezikovni pregled: **besedilo ni lektorirano**

Objava: **<https://izobrazevanje.acs.si/programi>**

Pripravo programa je omogočilo Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje Republike Slovenije.

SPLOŠNI DEL

1. IME PROGRAMA

Vključevanje oseb z avtizmom v izobraževanje

2. UTEMELJENOST PROGRAMA

Evropski parlament je 10. junija 2021 na plenarnem zasedanju razpravljal o nizu vprašanj, oblikovanih po poglobljenem posvetovanju z Autism-Europe, v zvezi z ukrepi Evropske komisije za spodbujanje zaposlovanja oseb z avtizmom po vsej Evropski uniji. Poslanci Evropskega parlamenta so pozvali k ciljno usmerjenim in strateškim ukrepom na ravni EU za spodbujanje vključevanja oseb z avtizmom. Evropska komisarka za enakost Helena Dalli je poudarila zavezanost Uniji enakosti. Po podatkih mednarodne organizacije Autism Europe znaša delež nezaposlenih oseb z avtizmom v EU med 76 in 90%. Temeljni pogoj zaposljivosti je ustrezna usposobljenost za delo in samostojno življenje, k čemur lahko bistveno pripomore tudi izobraževanje odraslih.

Osebe z avtizmom se na svoji izobraževalni poti pogosto srečujejo z izobraževalci, ki ne znajo identificirati njihovih izobraževalnih potreb in jim ne znajo učinkovito prilagoditi izobraževanja, zaradi česar nekateri prezgodaj opustijo izobraževanje in tako ne izkoristijo svojih potencialov za doseganje splošnih in poklicnih zmožnosti za osebno rast ter aktivno delovanje v skupnosti in na trgu dela. Nekateri med njimi se kasneje vračajo k izobraževanju v odrasli dobi v pričakovanju, da bo pot do znanja bolj prijazna, kot so njihove izobraževalne izkušnje v otroštvu ali mladostništvu, nekateri pa se že v času nadaljevanja izobraževanja po osnovni šoli takoj odločijo za nadaljnje izobraževanje po programu za odrasle.

Zato potrebujemo v programih za izobraževanje odraslih izobraževalce, ki bodo znali identificirati posebne izobraževalne potrebe oseb z avtizmom in njihova močna področja, ter jim glede na to ustrezno prilagoditi metode izobraževanja in načine ocenjevanja znanja.

Temeljna sporočila programa so:

- ▶ Osebe z avtizmom se lahko učijo, če se mi naučimo, kako jih učiti.
- ▶ Naloga izobraževalcev je, da poznajo in spoštujejo pravice oseb z avtizmom do izobrazbe.
- ▶ Temeljni pogoj za uspešno izobraževanje oseb z avtizmom je splošno poznavanje njihovih značilnosti in individualno poznavanje izobraževalnih potreb osebe z avtizmom, ki jo izobražujejo.
- ▶ Prilagajanje izobraževanja in ocenjevanja znanja je učinkovito, če je skladno z izobraževalnimi potrebami osebe.
- ▶ Pomembno je poznavanje in vključevanje močnih in interesnih področij osebe z avtizmom.

3. CILJNA SKUPINA

Program je namenjen različnim strokovnim sodelavcem na področju vzgoje in izobraževanja, predvsem pa:

- ▶ pedagoškim in andragoškim delavcem,
- ▶ učiteljem različnih strok, ki delajo v osnovnošolskem in srednješolskem izobraževanju odraslih,
- ▶ vodjem in organizatorjem izobraževanja odraslih,
- ▶ strokovnim aktivom in učiteljskim zborom,
- ▶ ravnateljem, direktorjem in drugim menedžerjem,
- ▶ mentorjem in inštruktorjem v podjetjih in organizacijah,
- ▶ notranjim trenerjem v podjetjih.

Glede na delovni položaj je mogoče pričakovati, da gre za osebe, ki imajo:

- ▶ večinoma univerzitetno izobrazbo različnih smeri,
- ▶ različne izkušnje z izobraževanjem odraslih iz ranljivih skupin (od zelo izkušenih do začetnikov).

4. CILJI/ZMOŽNOSTI

Usmerjevalni cilji

Udeleženci:

- ▶ znajo opredeliti, kaj je avtizem,
- ▶ prepoznajo osebo z značilnostmi Aspergerjevega sindroma,
- ▶ se seznanijo s pomenom izobraževanja za osebe z avtizmom,
- ▶ se seznanijo z vlogo izobraževalca odraslih pri izobraževanju oseb z avtizmom,
- ▶ spoznajo osnovne principe motivacije oseb z avtizmom,
- ▶ spoznajo pojma integracija / inkluzija in ju znajo razlikovati,
- ▶ se seznanijo s pravicami oseb z avtizmom v procesu izobraževanja,
- ▶ spoznajo izobraževalne potrebe oseb z avtizmom,
- ▶ spoznajo nabor prilagoditev za poučevanje in ocenjevanje oseb z avtizmom,
- ▶ razmislijo o tem, kako uspešni so pri upoštevanju prilagoditev pri poučevanju in ocenjevanju oseb z avtizmom.

Operativni cilji

Udeleženci:

- ▶ si razjasnijo lastno ključno vlogo pri izobraževanju oseb z avtizmom,
- ▶ spoznajo, da učna uspešnost osebe iz ranljivih skupin ni odvisna le od angažiranosti osebe z avtizmom, ampak tudi od razumevanja okolice ter podpore in prilagoditev v njihovem okolju,

- ▶ spoznajo posebne izobraževalne potrebe, ki izhajajo iz težav, značilnih za osebe z avtizmom.

5. TRAJANJE PROGRAMA

Program traja 8 pedagoških ur.

6. POGOJI ZA VKLJUČITEV V PROGRAM, PRIZNAVANJE ŽE PRIDOBLENEGA ZNANJA, POGOJI ZA NAPREDOVANJE, POGOJI ZA DOKONČANJE PROGRAMA

Pogoji za vključitev

Posebni pogojev za vključitev ni.

Priznavanje že pridobljenega znanja

Priznavanje že pridobljenega znanja v tem programu ni mogoče.

Pogoji za napredovanje

Program ne predvideva pogojev za napredovanje.

Pogoji za dokončanje

Pogoji za dokončanje programa so:

- ▶ stoođstotna udeležba in
- ▶ sodelovanje pri organiziranem spopolnjevanju.

7. OBVEZNI NAČINI PREVERJANJA IN OCENJEVANJA ZNANJA

Znanje se preverja:

- ▶ s spremljanjem dejavne udeležbe in sodelovanja posameznika med potekom programa.

POSEBNI DEL

8. ORGANIZACIJA IZOBRAŽEVANJA

Organizacija programa Vključevanje oseb z avtizmom v izobraževanje predvideva skupino do 20 udeležencev. Program je sestavljen iz posameznih zaokroženih tem, ki se izpeljejo v obliki delavnice.

Pri izpeljavi programa so predvideni naslednji učni pripomočki: računalnik s projektorjem in platno ali interaktivna tabla oz. zaslon, prenosni računalniki za udeležence in delujoče brezžično omrežje, pametni telefon z dostopom do interneta (z naloženo aplikacijo mentimeter).

Za izpeljavo programa morajo biti zagotovljeni tudi prostorski pogoji: učilnica, prirejena za izobraževanje odraslih.

Program se lahko izpelje tudi v obliki izobraževanja na daljavo.

9. SKLOPI/PREDMETNA PODROČJA/PREDMETNIK/TEME

Program sestavljajo naslednje teme:

TEME	TRAJANJE v pedagoških urah
Avtizem	1
Pomen učenja za osebe z avtizmom	1
Odnos do učenja in učna motivacija oseb z avtizmom	1
Integracija / inkluzija	1
Pravice oseb z avtizmom v procesu izobraževanja	1
Izobraževalne potrebe oseb z avtizmom	1
Prilagoditve izobraževanja za osebe z avtizmom	2
SKUPAJ	8

10. LISTINA

Udeleženci po koncu programa ob izpolnjevanju pogojev, ki jih predvideva, prejmejo potrdilo ACS o uspešno zaključenem usposabljanju oz. spopolnjevanju.

V njem so navedeni: naziv potrdila, podatki o prejemniku potrdila (ime in priimek, datum in kraj rojstva), ime programa, trajanje programa v celoti, trajanje delov programa, število pridobljenih točk, vsebina programa, podatek, da je udeleženec izpolnil pogoje za dokončanje programa, pridobljeni naziv in zmožnosti, ime in priimek ter podpis vodje programa usposabljanja ali spopolnjevanja, ime in priimek ter podpis direktorja ACS, kraj in datum izdaje potrdila, številka potrdila, logotipi projektov in ACS, žig ACS.

11. SESTAVLJAVCI PROGRAMA

Program je v sodelovanju z mag. Zdenko Birman Forjanič pripravila Sabina Korošec Zavšek, prof. def.

